

Dómurin sum Jóan Karl Høgnesen fekk í Føroya Rætti, varð staðfestur í Eystara Landsrætti

SVENUR POULSEN

Tað hevur verið skrivað og sagt nógv um Nólsoyar Páll.

Hetta lagnuskip, sum skuldi verða vaktar- og bjargingarskip.

Ansáð eftir skipunum kring Føroyar og, um tey komu í neyð, geva teimum eina hjálpanði hond.

Men tá til stýkkis kom, var tað Nólsoyar Páll, sum hevði mest brúk fyri hjálpi.

Skipið sigldi túrin til Føroya og hevur síðani ligið svínabundin til bryggju.

Tað var ikki góðkent at sigla við, og kann enn minni brúkast sum vaktar- og bjargingarskip.

Síðan hendi nakað, sum ikki so ofta hendir í Føroyum.

Málið fekk avleiðingar fyri teir, sum høvdu siglt skipið heim.

Fyri leiðaran á Vaktar- og Bjargingartænastuni og fyri skiparin á túrinum heim úr Frankariki.

Teir eru nú báðir fyrrverandi á Vaktar- og Bjargingartænastuni. Hava sagt upp.

Kærdur til landsrættin

Eftir at dómurin var sagdur í Føroya Rætti, avgjördu báðir at skjóta dómin inn fyri Eystara Landsrætt og har fall dómur fyri góðari viku síðan.

Landsrætturin avhoyrði teir ákerdu, tvey vitni og tveir skipakónar menn.

Bæði vitnini høvdu verið í Føroya Rætti, men bert annað teirra hevði nakað at leggja afturat tí, sum hann hevði sagt í Føroya Rætti.

Hann segði landsrættinum, at hann ongantíð hevði sæð eitt skip við so nógvum slangum. Slangur vóru í øll-

Málið um Nólsoyar Páll:

Annar dómurin staðfestur og hin broyttur til treytaða revsing

Dómur fall í málinum um Nólsoyar Páll seinast í februar mánaða. Jóan Karl Høgnesen, fyrrverandi leiðari á Vaktar- og Bjargingartænastuni fekk sín dóm staðfestan, meðan revsingin hjá Kára Horn, skipara, varð broytt til treytaða revsing

um rørskipanum umborð.

Vitnið roknar við at orsøkin til hetta er, at rørskipanin er upptard og síðan útskipt við slangur.

Vitnið legði afturat, at um slangurnar brendu saman, t. d. av eldsbruna, og tað ikki var møgulegt at lata ventilarnar aftur, so var vandi fyri, at sjógvur kom í maskinrúmið. Tá hevði skipið ligið stilt.

Umboðsmaðurin hjá Bureau Veritas segði rættinum, at hann, eftir áheitan frá Jóan Karl Høgnesen, hevði kannað skipið, og niðurstøðan hjá honum var, at skipið ikki uppfyllti treytirnar hjá klassanum og Sjóferðslustýrinum, men at tað var nóg trygt til ferðina til Føroya, tá hædd verður tikin fyri árstíðini og royndini hjá manningini.

Tó, legði hann afturat, var skipið í ringum standi.

Um slangurnar í maskinrúminum segði hann, at klassin loyvir brúki av slangum, um talan er um góðkend evni, og um koblingarnar eru góðkendar. Tað var honum ógjøriligt at kanna hvussu slangurnar vóru gjørdar.

Somu niðurstøðu kom umboðsmaðurin hjá Norske Veritas. Hann segði, at tað ikki er ókent at slangur

verða brúktar, men skipanin má ikki verða permanent.

Um krøvini frá Sjóferðslustýrinum segði hann, at tey eru viðkomandi tá skipið skal út at sigla.

Dómurin hjá Landsrættinum

Landsrætturin sigur í viðmerkingum sínum, at Nólsoyar Páll er skrásettur sum vaktarskip í føroysku skipaskrásetingini.

Við hesari grundgeving og øðrum, sum fyrr eru fjarðar fram í Føroya Rætti, verður staðfest, at talan ikki er um herskip.

Nólsoyar Páll kemur tí undir lóg nr. 98 frá 12. marts 1980 um skipatrygd.

Rætturin staðfestir, at tað var Jóan Karl Høgnesen einsamallur, sum at skipið skuldi siglast til Føroya.

Samstundis staðfestur rætturin, at hann breyt lóg-

ina, tá skipið fór avstað uttan neyðugu loyvin. Harafturímóti verður Kári Horn víkendur fyri at hava brotið hesa reglu.

Um Kára Horn sigur rætturin, at hann var undirsáttur hjá Jóan Karl Høgnesen, og tí hevur arbeitt eftir boðum frá leiðaranum.

Rætturin staðfestur, at Kári Horn hevur brotið lógina, men nýtir samstundis møguleikan at gera revsingina treytaða.

Dómurin hjá Jóan Karl Høgnesen uppá 20 daga hefti verður tí staðfestur, meðan Kári Horn ístaðin verður broyttur til 14 daga treytað hefti.

Rætturin hevur staðfest, at tað ikki var rætt at sigla skipið heim í tí standi tað var í.

Skalvalop á Galvinum

Nú blot kemur í kavan, fer hann á rull, og í gjár fingur kalsoyingar sviðan at føla. Ein skalvur leyp á Galvinum og tók eitt seyðafylgi við sær

SVENUR POULSEN

eitt sindur betri.

Men okkurt skalvalop er farið á rull.

Í Galvinum á Kalsoynni leyp ein skalvur í gjár, sum oyðilegdi ein vatnbrunn.

Vandi var annars fyri, at hann fór at raka nøkur seðhus, sum stóðu nærhendis, men tibetur kom hann ikki so langt.

Eisini aðrastaðni er vandin fyri skalvalopum stóður. Onkustaðni verða teir møguliga noyðdir at spreingja kavan burtur, so at teir hava stýr á tí, sum fer á bót.

Íslendsk bjargingarfeløg hava nýtt høvið til at siga føroyingum takk fyri hjálpin, við at bjóða sprengiserfrøðingar fram, um tað skuldi verða neyðugt.

Higartil hava føroyingar boðað teimum frá, at teir frætta nærri tá myndugleikarnir kenna støðuna

Nú er skalvurin so lopin, men vit vita ikki hvussu nógv av tí er farið fyri skeyti.

Tá vit tosaðu við hann í gjár, vóru teir á veg at taka seyðin upp, sum stóð í fjørini.

Galvurin er felagshagi, og har eru fleiri eigarar.

Bjørn Kalsø sigur annars, at teir hava verið í haganum og slóða fyri, so seyðurin sleppur til seyðahúsinu og meir fáa teir ikki gjørt enn.

— Og nú siga teir frá teirri veðrið, so tað er ílt at siga hvussu verður.

»Homebanking« á veg fram

Fyri stuttari tíð síðani bjóðaðu føroysku peningastovnarnir kundunum eina nýggja tænastu. Tað er »homebanking« skipanin. Og tað tykist, sum er hon væl móttikin. Í Danmark er homebanking framúr væl dámd

SVENUR POULSEN

væntað.

Føroysku peningastovnarir royna at fylgja við menningini og bjóða kundunum tær nýggjastu tænasturnar.

Ikki kemur alt líka skjótt fram í Føroyum, sum tað kemur fram í útheiminum, men tað er ikki tað týðningarmiklasta.

Fyri stuttari tíð síðani bjóðaðu føroysku peningastovnarir og Elektron fram nýggja tænastu, kallað Heimabanki og Heima-greiðsla í sparikassunum, alt eftir hvønn peningastovn tú hoyrir til.

Og tað sær út til, at skipanin er væl móttikin.

Úr Føroya Sparikassa siga tey, at har hava fleiri fólk teknað seg til skipanina, enn tey høvdu roknað við.

Sparikassin hevði ikki sett sær nakað h-inleidis mál, men sum tað er nú, so er áhugin størri enn

Sera væl dámd í Danmark

Í Danmark kom fyrsta heimabankaskipanin í 1994.

Tað var tann lítil bankin Lån & Spar Bank sum uppfann hetta í bankaverðini nýggja fyrirbrigðið.

Slagorð bankans var, at kundarnir skuldu fáa eina góða tænastu uttan at gjalda ógvuslig tænastugjöld afturfyri, og sum ein miðil í kappingini móti teimum stóru bankunum bjóðaði hesin nýggi bankin heimabankaskipanina.

At tað var rætt, er í dag onginn ivi um.

Talið av teimum sum hava telduútgjöld heima við hús er ógilla stórt, og hetta ger, at marknaðurin fyri hesari vøru er sera stórur.

At skipanin er vælegnað hjá virkjum eisini, ger bara marknaðin enn størri.

Haraftrat kemur, at kundarnir kunnu spara uppá

flytingarkostnaðin, við at gera tær heimanífrá, og tað sum er spart er vunnið.

Í dag er tað bert Jyske Bank, sum ikki bjóðar fram heimabanka, men teir koma skjótt við, skilt.

Og tað gongur stútt framá.

200.000 kundar

Donsku bankarnir hava sum er fingið 200.000 kundar og umleið 10.000 nýggir kundar teknað seg til skipanina hvønn mánað.

Í Unibank siga teir, at teir nú hava 62.000 tilmeldingar og teir verða ikki bílsnir, um talið fer upp um 100.000 í ár.

— Tað gongur bara skjóttari og skótari, sigur Otto Feierskov, deildarstjóri í Unibank.

Og frá Den Danske Bank ljóða somu boð.

Tær tænastur sum oftast verða brúktar, eru saldo-fyrspurningar og vanligar flytingar. Tænastur tú eisini

fært í føroysku skipanini.

Ein dons kanning vísir, at tað serliga eru akademikarar og sjálvstøðug vinnurekandi sum fáa sær heimabankaskipanir.

Hetta ber enn ikki til at siga nakað um í Føroyum, men sum skilt úr Sparikassanum, so eru kundarnir javnt spjaddir á starvsbólkar.

Í Danmark er ávisur ótti fyri uppsagnum í kjalarvørrinum á heimabankanum.

Men í Finansforbundet eru teir ikki bangnir.

— Sjálvandi missa nøkur bankafólk størvini, men vit fáa brúk fyri fleiri EDV-fólkum, sigur Søren Dalmark, formaður í Finansforbundet.

Hvussu verður í Føroyum við hesum er áhugavert, men samstundis er tað alt ov tíðliga at siga nakað um tað enn.